

LEIDSE HOGLERAAR HANS BLOEM NEEMT NA 30 JAAR AFSCHIED

‘Ik had het geluk te mogen samenwerken met creatieve, talentvolle collega’s’

Met een feestelijke afscheidsreceptie nam emeritus hoogleraar Radiodiagnostiek Hans Bloem op 22 december 2022 afscheid van zijn werk bij het LUMC. Althans, bijna: hij is nog betrokken bij enkele promoties. In dit interview blikt hij terug op dertig jaar hoogleraarschap.

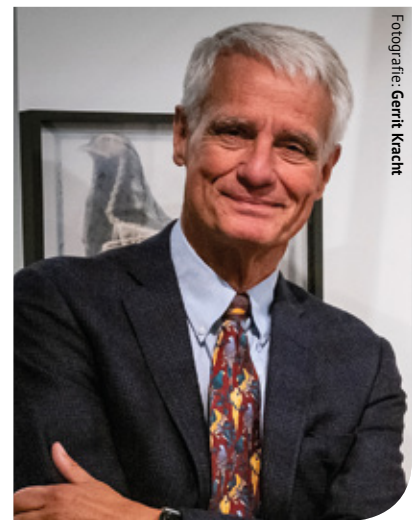
Wanneer bent u begonnen als hoofd van de afdeling en wat trof u destijds aan?

‘Mijn voorgangers in Leiden waren twee hoogleraren: prof. dr. Jaap Mulder, die inhoudelijk actief was in musculoskeletale radiologie, en prof Ad van Voorthuizen, afdelingshoofd en inhoudelijk actief in het domein van cardiovasculaire en interventieradiologie. Voorafgaand aan Jaap Mulder was het toenmalige afdelingshoofd van Ronnen ook actief op het gebied van de musculoskeletale radiologie. Von Ronnen was de eerste radiologiehoogleraar en enige opleider in die tijd. Zijn voorganger Steenhuis was neuroloog die radiologie erbij deed. Omdat het aantal hoogleraren ging toenemen, werden daarna meer specifieke leeropdrachten geformuleerd. In mei 1992 werd ik benoemd als hoogleraar, met als specifieke opdracht “het steun- en bewegingsapparaat”. In 1995 werd ik benoemd als opleider, en kort daarna in 1996 als afdelingshoofd. Toen ik begon als afdelingshoofd, was de start makkelijk. De afdeling bloeide, de cultuur was onderzoeksgericht, de opleiding was goed en de beschikbare apparatuur was uniek. Kort na de echografie en CT was de introductie van MRI in het klinische domein gevolgd. Met pioniers Theo Falke en George Ziedses de Planten kon ik patiënten en proefpersonen onderzoeken met de Philips proefopstelling in Best met een 0.15T weerstandssysteem. Kort daarna

in 1983 werd een klinisch MR-systeem in Leiden geïnstalleerd dat door de toenmalige minister van onderwijs en wetenschap Deetman is geopend. In die periode versterkten onderzoekers zoals Albert de Roos, Bert ter Strake, Jan Vielvoye en Joost Doornbos ons team. Vanuit deze basis kon ik daarna als afdelingshoofd research stimuleren. Hierbij was mijn belangrijkste leidmotief het respecteren en stimuleren van persoonlijk talent. Ik had het geluk te mogen samenwerken met veel creatieve, talentvolle collega’s.’

Welke zaken vond u belangrijk om aan te pakken?

‘Vanwege de enorme groei van radiologie in de kliniek en de research groeide ook onze afdeling razendsnel. Naast kwantitatieve groei, was er ook een belangrijke diversifiëring, met sterke toename van fysici, en andere niet-radiologische disciplines. Er bestond al een autonoom proces van specialisatie in orgaansystemen, dat geformaliseerd moest worden om ongehinderde groei mogelijk te maken. Hierdoor was het noodzakelijk de informele, platte organisatiestructuur om te vormen tot een meer gelaagde structuur die gefocust was op de kerntaken kliniek, onderwijs en onderzoek. Dat was natuurlijk een spanningsveld tussen enerzijds de informele creatieve cultuur en anderzijds de bureaucratische insteek van de raad van bestuur, die deze

Fotografie: Gerrit Kracht

snel groeiende afdeling een plaats wilde geven in het historisch gegroeide stramien. Uiteindelijk ging dat redelijk goed: de implementatie van interne revoluties zoals echografie, CT, interventie, MR, en PET-CT waren makkelijk te managen. Aangezien de toenmalige raad van bestuur geen fan was van nucleaire geneeskunde, werd de ontwikkeling daar aanvankelijk wel vertraagd. Omdat van oudsher nucleaire geneeskunde onderdeel was van de afdeling radiologie, konden we daarna wel snel een inhaalslag maken met geïntegreerde ontwikkeling van alle beeldvormingstechnieken. De meer externe zaken zoals digitalisering inclusief PACS, en later AI, waren meer uitdagend vanwege het spanningsveld tussen wat gepercipieerd werd als intern afdelingsbelang en extern ziekenhuis en gemeenschapsbelang. Aangezien deze belangen in elkaars verlengde liggen was dit een kwestie van tijd, aanpassen, en uitleggen.’

Op welke drie bereikte mijlpalen bent u het meest trots?

‘Allereerst ben ik trots op de interactie en waardering met en van collega-radio-

Paspoort Hans Bloem

Studie:	Radiologiespecialisatie in Leiden 1979-1983 en fellowships in Perth (Australië), Philadelphia (Verenigde Staten) in 1990 en 1991
Hoogleraar sinds:	1992
Nevenfuncties:	bestuurlijke en inhoudelijke functies in organisaties als de ESR, ECR, ESSR, RSNA, Radiology, ISS, ISMRM en EMRI (Erasmus)
Thuis:	Thans wonend in Valencia en Javea met tijd voor mijn twee dochters, literatuur, historie, zwemmen in de Middellandse zee, mountainbiken en paella's maken.

logen, assistenten, paramedici, fysici, etc. Het kapitaal van een organisatie zit 'm in de mensen. En hoewel ik ook moeilijke beslissingen heb moeten nemen die veel impact hadden op privélevens, is mijn relatie met deze collega's in het algemeen goed gebleven. Dat merkte ik soms jaren later als ik betrokkenen weer tegen kwam. De bloei van de afdeling gebaseerd op het werk van mijn voorgangers gaf veel voldoening. Ik vond het mooi dat ik, samen met mijn collega's een instrument kon zijn in het verbeteren van het complexe radarwerk radiologie in de gezondheidszorg. Hoewel mijn managementtaken een rem waren op mijn onderzoeksactiviteiten, kon ik toch onderzoeksactiviteiten ontplooiën, met name op het gebied van MRI bij musculoskeletale tumoren. De mogelijkheid te werken aan publicaties, voordrachten

Collega's over Hans Bloem

'MRI-technieken en sequenties zijn geliefde stof'

'Hans kan best streng zijn voor aios. In het begin was dan ook het spannend om ingedeeld te staan voor het MRI-programma met de professor die de 'blauwe bijbel' heeft geschreven. Maar al snel merkte ik dat hij graag zaken uitlegt en zijn kennis wil delen. MRI-technieken en sequenties zijn geliefde stof. Hans is streng maar rechtvaardig, zorgvuldig en tegelijkertijd snel in het wegwerken van MRI-onderzoeken. Dan heeft hij zelfs nog tijd voor allerlei onderzoeks- en managementafspraken tussen de kliniek door. Stress heeft hij vast wel, maar dat merkte je op de werkvloer niet. Hans heeft een ongelooflijk internationaal netwerk, op ieder congres is dat zichtbaar. En hij is altijd gastvrij naar bezoekers op onze afdeling.'

'Hans bevraagt de beginnende assistent graag op twee stokpaardjes'

'De twee stokpaardjes van Hans zijn om de beginnende assistent op MRI te ondervragen over de twee verschillende lagen van het periost (namelijk de buitenste fibreuze laag en de binnenste celrijke laag, ook wel het cambium genaamd). Niemand die dat weet natuurlijk. Maar later werd mij duidelijk dat hij dat aan iedereen vraagt! Hetzelfde geldt voor de aanhechting van de tractus iliotibialis op de tibia (*Gerdy's tubercle*).'

Foto: Gerit Kracht

het uitvoeren van routinetaken, assisteren in beoordeling, veiligheid van systemen, data acquisitie, scheduling, communicatie, etc. Maar als je kijkt naar de historie van baanbrekende ontwikkelingen in de radiologie en medische beeldvorming buiten de radiologie, is duidelijk dat radiologie alleen gezond en relevant blijft als research hand in hand gaat met implementatie. Dat is dan ook nog steeds de uitdaging; groeien in vernieuwing en reduceren in routinezaken, 'commodities'.

Wat zijn uw toekomstplannen?

Mijn emeritaat is in april 2021 in gegaan. Sedertdien ben ik bezig met de laatste vijf promoties, vorig jaar waren dat er twee, dit jaar hopelijk de laatste drie. Daarnaast ben ik bezig met het finaliseren van een aantal projecten, waarvan de derde editie van het boek *Imaging of the MSK system* de grootste is. Daarna in 2025, dus geen radiologie meer, maar sociaal leven, boeken, bewegen. Het is mooi geweest. ■

te geven en collega's te ontmoeten over de hele wereld, zoals bij RSNA, AFIP en in Davos, was fantastisch. Door deze contacten kwamen er ook veel fellows naar Leiden. Dat was ook voor ons als gastheren een verrijking. Het belang van internationale contacten wordt weleens onderschat, wat dat betreft kunnen we een voorbeeld nemen aan Portugal waar aios in hun laatste jaar de gelegenheid hebben, inclusief financiële dekking, om stages te doen in het buitenland.'

Hoe kijkt u naar de toekomst van radiodiagnostiek en dan met name kunstmatige intelligentie (AI)?

'Dat is een makkelijke. Er zullen weinigen zijn die niet met mij eens zijn dat de toekomst aantrekkelijk en uitdagend is. Met

betrekking tot AI, denk ik dat we een les kunnen trekken uit de introductie van informatiesystemen inclusief PACS. Sommigen waren bevreesd dat met PACS de rol van radiologie zou afnemen. Er waren bijvoorbeeld zelfs bewegingen om beelden pas vrij te geven nadat er een verslag beschikbaar was. Daartegenover stonden de optimisten, die van mening waren dat met meer beschikbaarheid van beeldmateriaal en informatie de rol van radiologie alleen maar zou toenemen. Met AI zien we dezelfde emoties. Gaat AI radiologen vervangen, of wordt ons product, het geven van "timely, actionable information" alleen maar beter? De vraag stellen is hem beantwoorden. AI gaat het leven van radiologen, laboranten, administratie, aanvragers en patiënten aanzienlijk verbeteren. Dit betreft

